

дачі наочних зразків, скільки процесом управління розвитком особистості. Здійснювати процеси управління розвитком дозволяють форми навчання, що створюють умови для застосування ігрової діяльності. Психологічна концепція ігрової діяльності визначає гру як діяльність, предмет і мотив якої лежать у самому процесі її здійснення. Само по собі, таке визначення являється однобічним і підкреслює лише суб'єктивно-мотиваційний аспект ігрової діяльності, не характеризуючи специфіки вмісту її процесів. Таку однобічність визначення можна зняти, якщо доповнити його характеристиками психологічних особливостей діяльних процесів, які власне і забезпечують збіг мотиву і предмету діяльності з її процесами. Такими особливостями є перш за все рефлексивність і спрямованість на самоорганізацію способів здійснення діяльності.

Таким чином, ігрова діяльність характеризується процесами відомої організації способу здійснення діяльності, які ґрунтуються на рефлексії і активних пошукових діях з приводу змісту ролей, ігрових функцій або сюжету. Лише тоді, коли студент, як суб'єкт діяльності, розпочинає здійснювати організаційні дії з приводу сюжету, роблячи предметом своєї діяльності вміст і процеси, можна говорити про виникнення ігрової діяльності і специфічного ігрового ставлення. Пошукової, розумової і організаційної компоненти рефлексії ігрової діяльності формують у студента дослідницьке і творче ставлення до дійсності та предмету своєї діяльності.

Завдання розвитку ігрових форм, які б забезпечували виникнення в процесі гри феноменів ігрової діяльності, стає центральною в підході до проектування навчальних ігор у практичній підготовці студентів.

О. П. Сухоребра, канд. екон. наук, доц.,
кафедра аудиту

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Приєднання до Болонської угоди і пов'язані з цим зміни у вищій школі передбачають удосконалення форм і методів самостійної роботи та контролю якості знань студентів.

Самостійна робота студентів повинна розглядатися, з однієї сторони, як вид навчальної роботи, що здійснюється без втручання викладача, але під його керівництвом, а з іншої — як засіб за-

лучення студентів у самостійну пізнавальну діяльність та формування у них методів її організації.

Необхідно зазначити, що самостійна робота не повинна зводитися лише до вивчення теорії за спеціалізованою літературою і таким чином бути самоціллю. Самостійна робота студентів має стати засобом за допомогою якого досягається рівень знань і навичок, що дозволяє вирішувати складні практичні завдання. Підвищення самостійності студентів не означає перехід до будь-яких принципово нових видів та форм навчальної роботи, а лише їх удосконалення. До таких видів роботи відносяться: підготовка до поточних аудиторних занять, пошуково-аналітична робота, наукова робота та стажування, педагогічна практика або практичний тренінг. Виконуючи зазначені види самостійної роботи, студент повинен:

- засвоїти теоретичний матеріал за дисципліною, що вивчається (окремі теми, питання, положення);

- закріпити знання теоретичного матеріалу, використовуючи необхідний інструментарій практичного спрямування (вирішення завдань, виконання контрольних робіт, тестів для самоконтролю);

- застосовувати отримані знання і практичні навички при аналізі проблемної ситуації і прийнятті правильного рішення (підготовка до ділової гри, письмовий аналіз конкретної ситуації, розробка проєктів);

- використовувати отримані знання і навички для формування власної позиції (виконання випускної дипломної роботи, науково-дослідницька робота студента).

Завдання для самостійної роботи студента повинні бути чітко сформульовані, розподілені за темами дисципліни, а їх обсяг визначений годинами, які відведені у навчальній програмі.

Результати самостійної роботи студента обов'язково контролюються викладачем. Ці результати повинні оцінюватися і враховуватися під час формування поточного контролю. При розробці шкали оцінювання результатів самостійної роботи студента необхідно групувати завдання залежно від рівня їх складності.

При здійсненні контролю якості знань викладач використовує різні форми, а саме:

- тестування;

- перевірка контрольних робіт;

- доповіді за самостійно вивченою темою;

- експрес-опитування;

- звіт за результатами виконаного проєкту.

Сучасні форми контролю знань повинні підвищувати не тільки ефективність оцінки рівня самопідготовки студентів, а й

якість засвоєння ними матеріалу і мотивацію до його вивчення. Підвищення мотивації студентів до самостійної роботи може бути досягнуто у разі роз'яснення важливості питань, що виносяться на самостійний розгляд для майбутньої практичної діяльності, професійного і кар'єрного росту, підвищення конкурентоспроможності при працевлаштуванні.

*І. С. Тамразян, викл.,
кафедра української мови та літератури*

**ОСОБИСТІСНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД ВИКЛАДАЧА
ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ
ТА ІНДИВІДУАЛЬНО-КОНСУЛЬТАТИВНОЇ РОБОТИ
З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ
(пам'яті педагога В. Козакова)**

Майстерного викладача (менеджера), котрий може плавно змінювати свою директивну поведінку на недирективну, уміло втручаючись у самостійну (індивідуальну) навчально-пізнавальну діяльність студентів, можна порівняти з талановитим співаком широкого голосового діапазону, здатного брати ноти декількох октав.

Таке розуміння ролі викладача, що керує індивідуальною роботою студентів-нефілологів, значною мірою сформувалося під впливом тренінг-курсу «Сучасні методи навчання», організованого у II семестрі 2004/2005 н. р. кафедрою педагогіки та психології КНЕУ для науково-педагогічних працівників університету (науковий керівник — проф. Козаков В. А., координатор — проф. Савенкова Л. О.), зокрема участю в роботі тренінгу за такими темами:

«Імідж викладача. Самопрезентація. Саморегуляція» (тренери — викладачі Бутенко Н. Ю., Котикова О. М.);

«Активізація пізнавальної діяльності студентів» (Грущенко Л. М.);

«Прийоми успішного спілкування у навчанні», «Індивідуально-консультативна робота зі студентами» (Федоренко Н. І.);

«Мотивація і стимулювання навчання», «Попередження і вирішення конфліктів у навчанні» (Колесніченко Л. А.);

«Техніки налагодження взаємодії у навчанні» (Приходько В. М., Бутенко Н. Ю.);